

(Alustava messuohjelma)

Ruotsinsuomalaiset kirja- ja kulttuurimessut 2024,

9. marraskuuta klo 10-17.00

Tukholman ruotsinsuomalaisella koululla (Fridhemsgatan 17)

MESSUJEN VARASLÄHTÖ:

perjantaina 8.11. lukijatapaaminen kirjailija **Anneli Kannon** kanssa Tranströmerin kirjastossa Tukholman Medborgarplatsenilla Klo 14 – 15.00

Förtattarböcker: 8.11. **Anneli Kanto** berättar om sin senaste roman, *De röda barnen* (Punaorvot), på Hornstulls bokhandel (Bergsundsstrand 32) klo 18.00 **på svenska.**

JUHLASALI

Vastaavat Viivi Paavonperä ja Maarit Turtiainen

Klo 11.00 Lastenteatteria: Elipä kerran.../Det var en gång...

Anna-Maria Ingerön kirjoittama ja ohjaama näytelmä ketusta ja karhusta, jotka kinastelevat siitä, kenellä oikeus asua heidän metsässään. Näyttämöllä **Seija Sjölander** ja **Joakim Saedén** sekä **Irja Torri**, tekniikka **Ulf Sjölander**.

12.00 Avajaiset, Niilo Heinola räppää messut käyntiin.

Tervetuliaissanat **Maarit Turtiainen**, Kulttuuri.se pj

Juhlapuhe **Kristian Borg**, Verbal-kustantamo

Koulun tervehdys.

12.30 Lasten- ja nuorten kirjoituskilpailun palkintojen jako. Tuomarit **Milka Hakkarainen ja Mattias Huss** ja kilpailun sihteeri **Raija Piironen** palkitsevat voittajat.

13.00 Kirjailija Anneli Kanto on kirjoittanut lukuisia historiallisia romaaneja, mm. keskiaikaisista kirkkomaalareista kirjassa *Rottien pyhimys* ja käsitellyt kolmessa romaanissaan Suomen sisällissotaa, viimeisin *Punaorvot*. **Maarit Turtiainen** haastattelee häntä historiallisten romaanien kirjoittamisen haasteista.

13.30 Dekkarikirjailija Milka Hakkaraisen viimeisimmässä rikosromaanissa *Vieno Helzeniuksen täytyi kuolla* selvitetään murhaa ruotsinsuomalaisessa vanhusten hoivakodissa. Kirjagrammaaja **Mari Forsberg** haastattelee.

13.50-14.00 Runoa

14.00-14.15 Pieni messuhistoriikki, messut täyttävät tänä vuonna 15-vuotta. Toimittaja **Pia-Mari Suomela** haastattelee Kulttuuri.se:n puheenjohtaja **Maarit Turtiaista**. Kuvasikermä **Kai Kangassalo**.

14.15 Ruotsinsuomalaista kirjallisuutta selkokielellä. Tukholman yliopiston revitalisaatioprojektissa selkokielelle on käännetty Leo Ylitalon Maraboun työntekijöistä kertova *Banaanitalo*, Asko Sahlbergin Göteborg-romaanin *Yö nielee päivät* ja Milka Hakkaraisen ruotsinsuomalaisten parissa liikkuva dekkari, *Ei verta rantaa rakkaampaa*. Suomenkielen lehtori **Outi Oja** esittelee.

14.30 Ruotsinsuomalaisten kirjoittajien yhdistys esittäytyy ja tarjoaa myös musiikkia sekä toimittaja **Pirjo Rajalakson** standup-esityksen Rivien välistä.

15.00 Miten siirtää kieli ja kulttuuri seuraaville sukupolville? Eri alojen edustajat keskustelevat siitä, miten ratkaisevassa asemassa sukupolvien väliset kontaktit ovat kielen ja kulttuurin siirtämisessä. Mitä tarkoitetaan sukupolvien välisellä oppimisella, miten ikäpolvien yli ulottuvaa ymmärrystä voisi edistää? Keskustelu pohjaa kirjaan Senioriruotsinsuomalainen: Ideakirja sukupolvien välisiin kohtaamisiin (Ruotsinsuomalainen arkisto). Keskustelijoina **Petra Palkio** (Göteborgin kaupungin vanhus, hoito- ja hoivahallinto), **Onerva Sihvonen** (Ruotsinsuomalaisten

nuorten liitto), *Johanna Suban* (Ruotsin kirkon suomenkielinen työ) ja *Eeva Östberg* (Suomen instituutin kirjasto). Paneelikeskustelun juontaa kirjan toimittaja, tutkija *Maarit Jaakkola*.

15.30 Författaren Susanna Alakoski har beskrivit finländska kvinnors liv och hårda arbete i textilindustrin i en bokserie som börjar med mormodern Hildas liv i Vasa i Finland (*Bomullsängeln*) och fortsätter med modern Greta (*Londonflickan*) som flyttar via Stockholm till London och Skellefteå. I den senaste boken (*Dotterdottern*) vill Katherine bli av med skuggan av textilfabriker och Finland. *Merja Laitinen* intervjuar. **(På svenska)**

Susanna Alakoski on kuvannut suomalaisten tekstiiliteollisuuden naisten elämää ja kovaa työtä sekä Suomessa että muuton jälkeen Ruotsissa kolmessa romaanissa, *Pumpulienkeli*, *Lontoon tyttö*, ja *Tyttären tytär*. Toimittaja *Merja Laitinen* haastattelee.

16.00-16.30 Antti Jalavas liv och verk. Romanen *Asfaltblomman* väckte stor uppmärksamhet då den utkom 1980 eftersom den för första gången gav röst åt invandrarbarnen. Verbal-förlag har på nytt gett ut boken, som är aktuell än idag. Författaren *Tiina Laitila Kälvemark* leder en paneldiskussion där den sverigefinska aktivisten *Andreas Ali Jonasson* och journalisten *Mika Tahvanainen* och professor vid Stockholms universitet *Heidi Grönstrand* medverkar. **På svenska.** Vuonna 1980 ilmestynyt *Asfaltblomman* (Pentti Saarikosken käännös *Asfalttikukka*) herätti suurta huomiota ilmestyessään koska ensimmäistä kertaa siirtolaislasten asema nostettiin esiin romaanimuodossa. . Verbal-kustantamo on tehnyt uuden painoksen kirjasta, jonka tarina on yhä ajankohtainen.

16.30 Musiikkia: suomalaisia moderneja pop- ja iskelmäklassikoita tulkitsee *Helmi Kälvemark*.

AULA 10-17 Kirjailijat myyvät omia kirjojaan

Klo 10-11 Aamukahvit kirjapöydän varanneille ja aikaisille messuvieraille. Maarit Turtiainen esittelee myyjät ja *Kaisa Unander* Kuninkaallisesta kirjastosta kertoo kirjaston vähemmistökielisestä projektista.

YKKÖSKERROKSEN käytävän infopöydät 10-17

Kirja.kulttuurin kirjakauppa / Verbal-kustantamo, Ruotsinsuomalainen lehti, / RS-lehti/ Suomen instituutin kirjasto / Tukholman Kalevalaiset Kielineuvosto ja Kielikeskus/ Liekki/RSKY/ FINNSAM - Finnbygder i samverkan

TARINAHUONE (Eka kerroksen luokkahuone nr 231)

Kerttu Jokela vastaa

- **Tarinapaja**, suullista tarinankerrontaa, vetäjä *Kerttu Jokela*
- **Lukunurkka** kirjailijat lukevat omista teoksistaan
- **Kirjaesittelyjä:**

Jukka Korpi, lasten kuvakirja *Månen sover – Kuu nukkuu*

Timo Roune, *Terveenä 100-vuotiaaksi*

Jorma Keskitalo, novellikokoelma *Viimeinkin kysyt*

Anneli Heikka, uusi romaani

Finnkampen -sarjakuvakirja

Finnkampen är sverigefinnarnas historia i serieformat. Här finns historien om skogsfinnarnas och skallmätningarnas tid till arbetskraftsinvandringen och dagens nya kulturella våg. Samtidigt är det en stark, personlig berättelse om att gå från skam till stolthet och självrespekt. *Andreas Ali Jonasson* är en mångårig och prisad minoritetsaktivist och har bland annat formgivit den sverigefinska flaggan. *Mats Kejonen* är serietecknare.

Ett hav emellan, De finska krigens barn berättar

Författaren **Susanna Alakoski** och **Ingrid Sjökvist**, Förening Liv i Sverige

År 1939-1944 skickades 70 000 barn från Finland till Sverige för att skyddas från kriget. 15 000 av dem blev kvar. I antologin berättar både krigsbarn och deras ättlingar.

RUNOHUONE 12.00 – 16.00 (eka kerroksen luokkahuone nr 230)

Vastaava **Amanda Lipponen**

- **Runokaraoke**

- **Runopaja aikuisille** (tarjolla paperia ja kyniä runosuonen vauhdittamiseksi)

- **Uudet runokirjat,**

- **Marja Mdzimban** esikoisrunokirja *Eilen Rakkaani* kertoo pitkäaikaisesta rakkaudesta, joka yhtäkkiä vaihtui viiltävään kipuun, suureen suruun.

- **Keijo Winstén**, uusi runokirja *Läpivalaistu kuu*

Arja Meski on käänttänyt Rainer Maria Rilken runokirjan *Kuvien kirja (Das Buch der Bilder)* ja kirjoittanut omia ajatuksiaan hänen runoistaan .

FAKTAHUONE 10 – 17.00 (ekakerroksen luokkahuone nr 228)

Vastaava **Taina Luodelahti**

- 13.00 **Ruotsinsuomalaisen arkiston** infopiste

- 13.20 **Kirjanen Oma lehmä ojassa – Egen ko i diket**, Tukholman Suomalaisen seuran sananlaskuprojekti, jossa Upplands Väsbyn ruotsinsuomalaisen koulun oppilaat pohtivat ja antavat oman näkemyksensä vanhoista suomalaisista sananlaskuista ja sananparsista. **Anita Rundgren** esittelee kirjasen nuorten kanssa.

- 13.40 **Hur representeras finskhet i Sverige?** Etnologen Stellan Beckman försöker besvara frågan i dessa essäer. Från uppslagsverk och ordböcker till tidningsartiklar och film tar han läsaren genom representationen av finskhet. Här behandlas allt från den knivbärande finnen till muminnuggar. Bakgrunden till slangord som finnkoling, finnjävel och finnpajsare likaså. Är allt detsamma som för 100 år sedan i Sverige och bilden av finskhet eller har någonting förändrats?

- 14.00 **Ennen aplodeja – Ruotsinsuomalainen Harrastajateatteriliitto 30 vuotta**, näyttelijä **Pertti Koistinen** esittelee.

- 14.20 **Maktlösa men värdiga** – om fattigdom och tidig välfärd från antikens Rom till 1500-talet av **Tuija Nieminen Kristofersson**

Boken ger ny kunskap om fattigvård och kontroll av utsatta. Hur levde arbetarna i Rom i skuggan av Colosseum? Medeltiden innebar inte bara kravlösa allmosor, och borgarna ville ha översikt över hur medlen delades ut. Idén att alla ska arbeta går längre tillbaka än till Luther. Bokens inledning och avslutning tar upp frågor om nutida utsatthet när försörjningsstöd inte räcker och kyrkorna delar ut matpaket.

LASTENHUONE 12 – 15.00 (Eka kerroksen luokkahuone 227)

Mukulat järjestää **lukunurkan ja puuhapöydän ja kilpailun.**

Jukka Korpi, lasten kuvakirja *Mänen sover – Kuu nukkuu*

RÄPPIAJA NUORILLE 13 – 15.00 (Eka kerroksen luokkahuone) 226

Muusikko Mikko Rajala ja räppäri **Niilo Heinola** pyörittävät pajaa.

RUNOMAGNEETTIPAJA NUORILLE 13 – 15 (ruokasalin takainen huone)

A-J Turtiainen vetää pajan, jossa runoista tehdään jääkaappimagneetteja.

MINGLAUS NUORILLE 15 – 16.00 (ruokasalin takainen huone)

Viivi Paavonperä ja A-J Turtiainen vastaavat

Niilo Heinola esiintyy ja räppipajalaisten tekstejä esitellään.

TAIDENÄYTELY *Aino Myllykangas ja Jussi Taipaleenmäki*

MESSUVISA ruotsinsuomalaisesta historiasta, Ruotsinsuomalainen arkisto järjestää

KAHVILA 11 – 17.00 (Koulun ruokala, 1 krs)

Koulun 9. luokan oppilaat pitävät kahvilaa